

Paloturvallisuus ja kodin turvallisuus

Aika: Perjantaina 16.5. klo 12.00

Paikka: Sinkantie 7

Läsnä: Riitta Heuru
Soile Pasti
Brita Haapamäki
Pertti Leppälä
Raija Matintalo

Jari Eno, Palomestari, Satakunnan pelastuslaitos

Keskustellaan kodin turvallisuudesta ja

-Palovaroittimen vaihtaminen on hankalaa ikääntyneelle ja aiheuttaa turvallisuusriskin. Alle 50 eurolla voi hankkia työvälineeksi A-tikkaat joissa tukikaiteet. Haasteena pienissä asunnoissa on säilytystilan puute. Tikkaita voi käyttää sisustuksessa esimerkiksi kukka- tai valokuvatelineenä.

-Suihkukopit ovat hankalia käyttää etenkin apuvälineitä käyttäville, koska ne ovat kapeita ja niihin on vaikea nousta.

-Liukas ja kostea lattia aiheuttaa usein liukastumisen ja loukkaantumisen. Tai villasukat. Jakkaralle kiivetään villasukat jalassa ja kompastellaan. Sadoissa kodin tapaturmissa pito loppuu joko villasukkien tai liukkaiden suihkutilojen vuoksi.

-Lumityöt ovat haastavia ikääntyneille. Niissä kaivataan apua. Yksityiset isännöintifirmat tarjoavat maksullisia pihanhoitotöitä myös omakotitaloihin.

-Jo nuorempana kannattaa miettiä talon sijaintia ja mallia, jos siinä aikoo asua loppuelämänsä. Aikaisemmin haluttiin rinnetonteille, mutta myöhemmällä iällä ne ovat osoittautuneet ongelmalliseksi kulkea, jos kävelykyky on heikentynyt.

-Iso talo tarjoaa paljon virikkeitä. Hyvä kunto edesauttaa sitä, että voi touhuilla isossa talossa. Tekemistä riittää, kun on siivoustöitä ynnä muuta kunnostusta. Lattianeliöt eivät ole siivouksessa se ongelma, vaan siivouksen tiellä olevat tavarat ja huonekalut. Nurmikon leikkaus onnistuu kätevästi robotilla, jos nurmikko on tasainen eikä robotin tiellä ole esteitä.

-Apuvälinekeskuksesta löytyy hyviä apuvälineitä lainattavaksi myös tilapäisiin tarpeisiin. Luiska helpottaa rollaattorin nostamista sisälle.

-Pelastuslaitos peräänkuuluttaa ennakointia ja kartoittaa riskitekijöitä. Monta vuotta on ollut päätavoitteena palokuolemien ehkäisy, jossa ollaan onnistuttu hyvin. Palokuolemien määrä on vähentynyt. Liikennekuolemat johtavat tilastoa, palokuolemia on noin 50, liukastumalla hieman alle sata sen lisäksi putoamiset ja liukastumisia, jotka eivät aiheuta välitöntä kuolemaa tapahtuu useita satoja vuodessa. Ne voivat kuitenkin aiheuttaa vakavan loukkaantumisen ja pysyvän haitan.

-Pelastuslaki edellyttää, että on yksi palovaroitin 60 neliötä kohti. Perinteisessä savupalovaroittimessa käyttöikä on 10 vuotta. Monet kotien käytössä olevat palovaroittimet ovat vanhentuneet ja ne pitäisi tarkastaa. Uuden palovaroittimen mukana tulee 10 vuoden paristo. Kun paristo tulee vaihtaa, niin koko varoittimen voi vaihtaa samalla.

-Häkävaroittimet ovat tehokkaimpia, koska se ilmoittaa jo pienestä häkämäärästä. Häkävaroitin antaa aikaa reagoida. Kannattaa tarkastaa häkävaroittimesta valmistajan ilmoittama asennuskorkeus. Se vaihtelee varoittimen tyypistä riippuen. Savuvaroitin taas vaatii savua. Tilaan jossa on jo palokaasuja ei voi enää mennä vaan tulee aina soittaa hätänumeroon. Pienemmät sähköpalot ym. voidaan sammuttaa sekä alkupalot joissa on pienet liekit.

-Varoittimet tulisi sijoittaa niin, että ne ovat sellaisten paikkojen lähellä missä palo voi syntyä. Esim. sauna, kodinhoitohuone, tulisijat, keittiö. Kauimmaisinkin varoittimen ääni tulisi kuulua makuuhuoneeseen niin, että se herättää. Isoissa ja eri kerroksisissa taloissa ratkaisuna voisi toimia sarjaan kytkettävä palovaroitin, joka aiheuttaa kaikkien varoittimien yhtäaikaisen hälytyksen. Uusinta palovaroitinta ei saa napista pois päältä, vaan alue tulee tuulettaa, jotta hälytyksen saa pois päältä.

-Omassa kodissa kannattaa miettiä pakosuunnitelma tulipalon varalta. Tulisi olla mietittynä myös vaihtoehtoinen poistumistie. Löytyykö tukevat palotikkaat ja pääseekö ikkunasta pelastautumaan, jos makuuhuone sijaitsee yläkerrassa? Entä jos toimintakyky on heikentynyt? Riskiasemassa vanhukset, joilla on unilääkitys, kuulolaite tai liikuntarajoite.

-Yksityiset vartiopalvelut aiheuttavat keskustelua ja jakavat mielipiteitä. Yksityinen vartiofirma tarjoaa mm. laajaa suojausta, joka sisältää palovaroittimien tarkkailun. Joissakin tilanteissa turvalaitejärjestelmä on antanut paloilmoituksen vartiontiefirmaan. Vartija saattaa nähdä turvakameroista tuleeko savua. Vartiokeskus on joissakin tapauksissa soittanut hätäpuhelun ennen asiakasta yllä mainituissa tilanteissa.

-Sammutuspeite tulisi sijoittaa poistumistien lähelle seinään kiinni jotta sen voi repäistä hihnoista käyttöön. Sammutuspeitteen tulisi olla pidempää mallia, joka suojaa myös sammuttajaa. Yleisin syttymispaikka on keittiö. Sammutuspeitteetkään eivät kestä loputtomiin ja risaiset peitteet kannattaa vaihtaa.

-Air Fryer saattaa aiheuttaa yllättäviä ongelmia. Siitä vapautuu kuumaa höyryä, joka voi pahimmillaan sulattaa sähköjohdon tai aiheuttaa palovamman. Se kannattaa sijoittaa niin, että se ei aiheuta vahinkoa. Induktioliedet ovat turvallisia, koska ne sammuvat automaattisesti kun pannun tai kattilan ottaa pois levyltä. Eivät myöskään kummene kuten vanhemmat hellat. Pöytämallinen induktiokeittotaso on edullinen ratkaisu ja lisää kodin turvallisuutta. Vääntökytkimissä voi rollaattorilla ohi kuljettaessa kääntyä kytkin päälle tai jopa koira voi laittaa uunin päälle.

-Sähköturvallisuus ei enää edellytä sitä, että tuote tarkastetaan ennen maahantuontia. Valaisinturvallisuus on parantunut led-lamppujen myötä jotka eivät lämpene. Rikkoutuneet valaisimen johdot voivat silti aiheuttaa palovaaran.

-Palosammuttimen painemittarista voi tarkastaa sammuttimen kunnon. Jos mittari on punaisella, niin laite ei toimi. Natriumpohjainen jauhesammutin aiheuttaa sotkua. Sammuttimen tyyppi kannattaa valita sen mukaan, missä sitä käytetään. Nestesammutin jäähdyttää, jauhesammutin taas ei. Huoltaa laitteet tulisi kahden vuoden välein. Hiilidioksidisammuttimet ovat hyviä sähköpaloja varten, jotka tunnistaa suojuksesta letkun päässä.

-Palosammutin voi olla lattialla, jos sitä ei jaksa kantaa tai nostaa. Kahvan tulee olla vapaana ilman puristusta, jotta sokka lähtee irti ja laite saadaan toimimaan. Toinen yleinen virhe on se, että nojataan kahvaan, niin sokka ei lähde pois. Ikkunat tulisi palotilanteissa sulkea ja ilmanvaihto kytkeä pois päältä. Sähköpaloissa laitteen johto tulisi ottaa pois seinästä, jos se on mahdollista.

-Pesukoneet ja kuivurit voivat aiheuttaa paloja. Useimmissa kodin sähkölaitteissa on nykyään erilaisia turvaominaisuuksia. Sähköjohtoja kannattaa kuitenkin edelleen ottaa pois seinästä, kun kodista lähtee muualle. Kännykkää ei kannata ladata yöllä, mutta jos lataa, niin se tulee olla huoneessa, jossa on palovaroitin.

-Uusin rakennuslaki velvoittaa, että palovaroitin on kytkettynä verkkovirtaan. Taloyhtiöiden tehtävänä on huolehtia, että palovaroittimet on jokaisessa asunnossa toimivia.

-Joissakin kunnissa vanhemmat ihmiset kotiutuessaan liikkumisrajoitteen kanssa saavat kotiin arvioinnin, jossa tarkastellaan kodissa selviytymistä ja

turvallisuutta. Omaistenkin tulisikin tarkastaa ikääntyneen kodin turvallisuus ja paloturvallisuusasiat kuntoon.

- Pelastustoimeen voi suoraan tehdä paloriski-ilmoituksen mistä tahansa talosta, jos se aiheuttaa vaaraa muille. Verrattavissa huoli-ilmoitukseen. Haasteina esimerkiksi taloyhtiöissä on keräilijät, joiden asunnoissa palokuorma on valtava.

-Kannattaa tehdä itse kodin tarkastuslista pidempiä reissuja varten. Silittäminen kannattaa jättää muulle kuin lähtöpäivälle. Kiireessä saattaa unohtua silitysrauta päälle. Lähtöpäivinä tulee helposti palattua kotiin tarkastamaan. Eräs pariskunta otti kerran sekä kahvinkeittimen että silitysraudan mukaan, jotta välttyy turhalta ajelulta.

Muistion laati

Jussi Pentti
sihteeri